

Sygn. akt IV U 1214/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 stycznia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Rafał Jerka
Protokolant:	st. sekr. sądowy Katarzyna Krajewska

po rozpoznaniu w dniu 27 stycznia 2017 r. w Olsztynie

na rozprawie

sprawy J. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania J. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 28 czerwca 2016 r. nr (...)

o d d a l a o d w o ł a n i e

/-/SSO R. Jerka

Sygn. akt: IV U 1214/16

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z 28.06.2016 roku, znak: (...), odmówił J. K. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W uzasadnieniu wskazał, że skarżąca udowodniła łączny staż pracy wynoszący: 2 lata, 6 miesięcy i 18 dni, w tym: 1 rok, 10 miesięcy i 28 dni okresów składkowych oraz 7 miesięcy i 20 dni okresów nieskładkowych. Odwołująca nie spełniła warunku zawartego w art. 58 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, ponieważ do dnia zgłoszenia wniosku o rentę z tytułu niezdolności do pracy tj. do 6.04.2016 roku nie udowodniła wymaganego 5-letniego okresu składkowego i nieskładkowego.

Od powyższej decyzji odwołanie złożyła J. K.. Wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie prawa do wnioskowanego świadczenia. W uzasadnieniu wskazała, że choć nie dysponuje dokumentacją medyczną stwierdzającą jej chorobę przed 10.11.2006 roku, to objawy rozpoznanego u niej schorzenia pojawiły się na początku 2008 roku skutkując wizytami u lekarzy, a następnie pobytem w szpitalu w okresie od 5.03.2010 roku do 1.04.2010 roku. Podkreśliła, że całkowite załamanie stanu jej zdrowia psychicznego nastąpiło w drugiej połowie 2013 roku, kiedy to

podczas leczenia szpitalnego rozpoznano u niej zaburzenia afektywne dwubiegunowe. Oceniała, że jej niezdolność do pracy powstała na początku 2008 roku.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie wskazując, że w wyniku przeprowadzonego badania lekarskiego lekarz orzecznik ustalił, że ubezpieczona jest okresowo częściowo niezdolna do pracy do 30.06.2017 roku, stwierdzając jednocześnie, że brak jest danych medycznych odnośnie istnienia niezdolności do pracy skarżącej przed 10.11.2016 roku. Tymczasem prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy przysługiwałoby wnioskodawczyni gdyby jej niezdolność do pracy powstała przed dniem 10.11.2006 roku tj. przed ukończeniem 22 roku życia.

Sąd ustalił, co następuje.

Dnia 6.04.2016 roku wnioskodawczyni J. K., ur. (...), złożyła wniosek o ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Orzeczeniem lekarza orzecznika organu rentowego, po rozpoznaniu choroby afektywnej dwubiegunowej, odwołująca została uznana za osobę okresowo częściowo niezdolną do pracy do 30.06.2017 roku ze wskazaniem, że brak jest danych medycznych odnośnie istnienia niezdolności do pracy przed 10.11.2016 roku.

Biorąc powyższe za podstawę Zakład Ubezpieczeń Społecznych zaskarżoną decyzją odmówił ubezpieczonej prawa do wnioskowanego świadczenia.

Na podstawie dowodów dołączonych do wniosku o świadczenie organ rentowy uznał za udowodnione okresy: składkowe w wymiarze - 1 rok, 10 miesięcy i 28 dni oraz nieskładkowe (ograniczone do 1/3 okresów składkowych) - 7 miesięcy i 20 dni. Łącznie: 2 lata, 6 miesięcy i 18 dni. Na dzień złożenia wniosku o świadczenie i na dzień powstania niezdolności do pracy skarżąca nie udowodniła 5 lat w 10-leciu. Wymagany okres ubezpieczenia w wymiarze 2 lat skarżąca winna udokumentować na dzień 10.11.2006 roku.

Ubezpieczona leczy się w poradni zdrowia psychicznego oraz u lekarza rodzinnego.

(dowód: plik I-II akt rentowych ZUS)

Okolicznością istotną dla rozstrzygnięcia sprawy była ocena stanu zdrowia odwołującej, w szczególności ustalenie czy niezdolność J. K. uznanej przez organ rentowy za osobę częściowo niezdolną do pracy powstała przed 10.11.2006 roku.

Wymagało to wiadomości specjalistycznych. Celem wyjaśnienia stanu zdrowia wnioskodawczyni i ustalenia podstawy faktycznej rozstrzygnięcia Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego lekarza psychiatry.

Biegły w opinii z 8.12.2016 roku, po rozpoznaniu zaburzeń afektywnych dwubiegunowych – synonim choroby afektywnej dwubiegunowej, uznał ubezpieczoną za osobę okresowo częściowo niezdolną do pracy do 30.06.2018 roku z zaznaczeniem, że niezdolność ta istniejąca od 2009 roku powstała po dniu 10.11.2006 roku. W uzasadnieniu wskazał, że w dostępnym materiale dowodowym, w tym aktach sprawy i wywiadzie uzyskanym od skarżącej, nie znalazł danych umożliwiających stwierdzenie, że niezdolność odwołującej do pracy powstała przed 10.11.2006 roku. Pierwszą hospitalizację skarżąca przeszła w 2010 roku. Przed tą datą brak jest dokumentów pozwalających stwierdzić, że nasilenie ewentualnych zaburzeń nastroju przed 2009 rokiem powodowało jakkolwiek niezdolność do pracy.

(dowód: opinia k. 19 akt sprawy)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Odwołanie jest niezasadne i nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 57 ust. 1 ustawy z 17.12.1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

1. jest niezdolny do pracy,
2. ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy,
3. niezdolność do pracy powstała w okresach składkowych bądź nieskładkowych, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Warunek posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego, w myśl art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy, uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie co najmniej 5 lat - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat (art. 58 ust. 1 pkt. 5 ustawy), natomiast gdy ubezpieczony osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie co najmniej 2 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 20 do 22 lat (art. 58 ust. 1 pkt. 2 ustawy).

Jednocześnie zgodnie z art. 12 cytowanej ustawy:

1. niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu,
2. całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy,
3. częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Decydujące znaczenie dla rozważenia zasadności złożonego odwołania, miało ustalenie, czy niezdolność J. K. posiadającej udowodniony staż pracy jedynie w wymiarze: 2 lat, 6 miesięcy i 18 dni, powstała przed 10.11.2006 roku tj. przed ukończeniem przez nią 22 roku życia.

Zważywszy, iż do rozstrzygnięcia powyższej kwestii potrzebna jest wiedza specjalna, Sąd powołał dowód z opinii biegłego lekarza psychiatry, który w opinii z 8.12.2016 roku uznał, że wprawdzie skarżąca jest osobą częściowo niezdolną do pracy, ale jej niezdolność istniejąca od 2009 roku nie powstała przed dniem 10.11.2006 roku.

Zdaniem Sądu opinia biegłego jest jasna, logiczna, pełna i zasługuje na uwzględnienie. Została sformułowana po przeanalizowaniu historii chorób wnioskodawczyni. Biegły sporządzający wskazaną opinię dokonał starannego wszechstronnego rozpoznania, a wydane orzeczenie uzasadnił. Zważywszy na charakter stwierdzonego u wnioskodawczyni schorzenia natury psychiatrycznej, a także ze względu na jej wiek (32 lata) i przebieg pracy zawodowej (pracowała do 31.10.2007 roku), brak jest podstaw do kwestionowania zasadności powyższej opinii.

Wyjaśnienia pełnomocnika wnioskodawczyni złożone na rozprawie w dniu 27.01.2017 roku stanowią w ocenie Sądu polemikę z tezą powyższej opinii i są wynikiem jedynie subiektywnego przekonania odwołującej co do stanu jej zdrowia. Biegły w swojej opinii wyraźnie podkreślił, że nie ma dokumentacji, na podstawie której mógłby uznać, że niezdolność skarżącej powstała przed 2006 rokiem. Strona odwołująca nie negowała tego faktu, wskazując w odwołaniu, że nie dysponuje dokumentacją medyczną stwierdzającą chorobę przed dniem 10.11.2006 rokiem. Co więcej w samym odwołaniu strona przyznała iż początek choroby należy wiązać z rokiem 2008. W tej sytuacji wyjaśnienia pełnomocnika odwołującej w postaci twierdzeń, że choroba skarżącej powstała przed tą datą i rozwijała się długotrwale, nie mogą stanowić podstawy do podważenia wiarygodności powyższej opinii. Tym bardziej, że do 2007 roku odwołująca pozostawała w zatrudnieniu.

Wobec powyższego Sąd ocenił, iż brak jest podstaw do powołania kolejnego zespołu biegłych uznając, że stan zdrowia wnioskodawczyni został dostatecznie wyjaśniony.

Nadto pełnomocnik odwołującej wskazując na treść art. 58 ust. 3 ustawy podniósł, że po ukończeniu szkoły ubezpieczona pracowała i podlegała ubezpieczeniu społecznemu.

Tymczasem powołany przepis stanowi wyjątek ustanowiony dla osób, które stały się niezdolne do pracy w młodym wieku, wkrótce po zgłoszeniu do ubezpieczenia i dlatego nie zdążyły jeszcze osiągnąć wymaganego dla nabycia prawa do renty stażu ubezpieczeniowego. Zgodnie z jego literalnym brzmieniem jeżeli ubezpieczony nie osiągnął okresu składkowego i nieskładkowego, o którym mowa w ust. 1, warunek posiadania wymaganego okresu uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony został zgłoszony do ubezpieczenia przed ukończeniem 18 lat albo w ciągu 6 miesięcy po ukończeniu nauki w szkole ponadpodstawowej, ponadgimnazjalnej lub w szkole wyższej oraz do dnia powstania niezdolności do pracy miał, bez przerwy lub z przerwami nieprzekraczającymi 6 miesięcy, okresy składkowe i nieskładkowe. Przepis ten ustala zatem po pierwsze alternatywne dla wskazanych w ust. 1 wymogi w zakresie posiadanych okresów ubezpieczenia. Powyższe oznacza, że dla nabycia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy ubezpieczony ma wykazać, że skoro nie spełnia warunków z ust. 1, to spełnia warunki z ust. 3. Po drugie przepis ten przewiduje alternatywę w zakresie momentu początkowego ubezpieczenia przy czym dalsze warunki, które należy spełnić są już takie same w obu przypadkach (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 25.08.2016 roku, III AUa 1024/16).

Wskazany przepis odnosi się zatem do osób, które zostały zgłoszone do ubezpieczenia przed ukończeniem 18 roku życia. Tymczasem z karty przebiegu zatrudnienia ubezpieczonej wynika, że podjęła ona zatrudnienie w wieku 20 lat tj. od 1.09.2004 roku (karta k. 17 plik akt ZUS). Nadto do dnia powstania niezdolności do pracy ubezpieczony winien mieć bez przerwy lub z przerwami nieprzekraczającymi 6 miesięcy, okresy składkowe i nieskładkowe. W przebiegu zatrudnienia wnioskodawczyni jest jednak przerwa powyżej 6 miesięcy, a nadto, jak wyżej wskazano, nie była zgłoszona do ubezpieczenia przed 18 rokiem życia (pierwsze ubezpieczenie nie powstało przed tą datą). Z tej racji fakt, że skarżąca po ukończeniu licencjatu tj. 4.07.2007 roku w ciągu 6 miesięcy podjęła pracę i podlegała ubezpieczeniu nie ma decydującego znaczenia przy ustalaniu prawa do wnioskowanego świadczenia.

W tej sytuacji Sąd podzielił opinię biegłego lekarza sądowego wskazującą, że rozpoznane u wnioskodawczyni schorzenia wprawdzie powodują ograniczenie sprawności jej organizmu w stopniu pozwalającym na ocenę, że jest ona osobą okresowo częściowo niezdolną do pracy do 30.06.2018 roku, ale niezdolność ta jako nieistniejąca przed dniem 10.11.2006 roku nie powstała we wskazanym wyżej okresie. Tym samym odwołująca nie spełnia przesłanki koniecznej do przyznania jej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, zakreślonej przepisem art. 57 ust. 1 pkt. 2 ustawy z 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Zastosowania do niej nie ma także przepis art. 58 ust. 3 tej ustawy.

W tym stanie rzeczy Sąd w oparciu o art. 477¹⁴ § 1 kpc orzekł jak w wyroku.

/-/ SSO Rafał Jerka